

Nacionalni dan borbe protiv raka dojke, 20. Mart

Prema procenama Međunarodne agencije za istraživanje raka (eng. International Agency for Research on Cancer - IARC), karcinom dojke kod žena predstavlja najčešće maligno oboljenje, ispred kolorektalnog karcinoma, karcinoma pluća i karcinoma grlića materice. Kada govorimo o vodećim uzrocima smrti od malignih bolesti kod žena, karcinom dojke se takođe nalazi na prvom mestu, ispred karcinoma pluća, karcinoma grlića materice i kolorektalnog karcinoma. Prema poslednjim dostupnim podacima Svetske zdravstvene organizacije, tokom 2020. godine u svetu je registrovano više od 2.260.000 novoobolelih dok od iste bolesti svake godine umre preko pola miliona njih.

Prema poslednjim podacima Instituta za javno zdravlje Srbije "Dr Jovanović Batut", u Republici Srbiji registrovana je 4561 novoobolela i 1691 umrla žena od raka dojke. Stopa oboljevanja od raka dojke kod žena u Republici Srbiji je 72,1 na 100.000, a stopa umiranja 20,0 na 100.000 žena.

Faktori rizika za nastanak raka dojke

Najvažniji faktori rizika za nastanak raka dojke su starije životno doba, genetska predispozicija, dužina reproduktivnog perioda, broj porođaja, godine pri rođenju prvog deteta, gojaznost, egzogeni estrogeni, konzumiranje alkohola, proliferativne bolesti dojke, izloženost zračenju, fizička neaktivnost i uticaj geografskog podneblja. Na neke od ovih faktora je moguće uticati, dok na druge nije moguće uticati.

Rano otkrivanje raka dojke – ključno za ishod bolesti

Otkrivanjem raka dojke u ranoj fazi bolesti stvara se mogućnost za njegovo efikasno lečenje – pravovremenom primenom odgovarajuće savremene terapije i daljim kontinuiranim tretmanom, moguće je spasiti puno života i značajno unaprediti kvalitet života obolelih žena.

Prevencija raka dojke

- Ukoliko ste zdravi i imate najmanje 50 godina, vreme je za vašu prvu mamografiju – javite se na skrining raka dojke mamografijom;
- Uradite mamografski pregled jednom u 2 godine;
- Redovno obavljajte samopregled dojki;
- Ukoliko imate osećaj nelagodnosti, bolove, iscedak iz dojke ili slične subjektivne tegobe, odmah se javite lekaru na pregled dojki i lečenje;
- Ukoliko imate pozitivnu porodičnu anamnezu, posetite izabranog lekara već sa 30 godina života i obavite preventivni pregled dojki.